

- Om göteborgskan och andra språk
 - Flygande livräddare
 - Fasadpartier provmålade
- Nya lokaler för gym och klädateljé

BOSTADSRÄTTSFÖRENINGEN MASTHUGGET

MASTHUGGS 4-12 *nytt*

Folkligt vimmel på Kommersen

sid 10-13



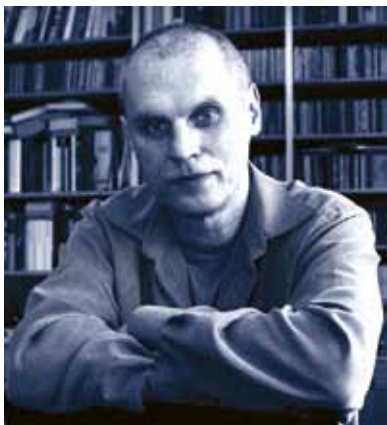


Foto: Anders Ocklind

Mörker råder den mesta tiden så här års. Jag hinner inte komma hem från arbetet förrän det är mörkt. Det ser ut att bli en vit jul, jag sett de första snöflingorna. I morse när jag var på väg till jobbet syntes några flingor sakta trilla ner i gatlyktornas sken. Ett första tecken på att det verkligen är vinter.

FÖRUTOM BUDGETMÖTET som går av stapeln femte december är det julbordet som styrelse har tillsammans med föreningens anställda som påminner om att det snart är jul. Meningen är att styrelsen och anställda i föreningen skall träffas och umgås under trevliga förhållanden. Det är också ett sätt för föreningen att visa uppskattning för det arbete som förvaltningen utför.

De stora besluten är ju fattade om våra fastigheters fasader och nybyggnationen på Masthuggsterrassen. Samtidigt håller vi på att bygga nya lägenheter på Klamparegatan där det förut var äldreboende. Förvaltningen och styrelse har således fullt upp nu när vi går in i genomförandefasen. I det läge vi befinner oss i är det viktigt att vi har en förvaltning som fungerar bra. Vi måste ha rätt kompetens och en förvaltning som tycker att det är intressant att arbeta med det som föreningen står inför.

Delar av förvaltningen är ny och samtidigt har det under året gjorts en del omorganisationer. Styrelsen upplever det som att de nya som kommit

till förvaltningen är en stor tillgång för föreningen och att vi står väl rustade inför de uppgifter som förvaltningen har.

I BÖRJAN AV nästa år kommer vi att börja med att riva "barackerna" på Masthuggsterrassen. Vid senaste styrelsemötet var vi nere och tittade på de ventilationsanläggningar som bytts ut. Vi fick även se de ändringar av ventilationskalanler som krävs vid nybyggnation på terrassen. Att på plats se det som styrelsen diskuterat vid projekteringen av nybyggnationen gör att vi får en fördjupad förståelse för det som beslutats. Det är ju inte bara att slå upp väggar och tak.

Nybyggnationen börjar en våning ner, under terrassen. Nya håltagningar i väggar och tak för el, värme, vatten och avlopp till de nya lägenheterna skall göras. Innan husen kan resas skall underlaget åtgärdas med fuktspärr och isolering. Hela ytskiktet på terrassen skall bytas. Planen är att mycket av bygget skall kunna göras sektionvis på annan plats så att byggtiden på terrassen skall bli så kort som möjligt. Men naturligtvis kommer bygget att påverka oss som bor nära bygget.

FÖR DEN SOM är intresserad och vill ställa frågor om de projekt som ligger nära i tiden blir det tillfälle på budgetinformationen den femte december. Informationsmötet är ett av de tillfällen man har att möta styrelsen och vara med att påverka. Styrelsen hoppas på ett välbesökt medlemsmöte och önskar en God Jul.

Ingemar "Lallon" Albertsson
ORDFÖRANDE



Redaktör och ansvarig utgivare:
Björn Ohlsson

Redaktion: Birgitta Edgren, Anders Ocklind, Sanja Peter, Peter Sahlberg, Inga Sandberg, Sten Zackrisson

Layout: Siri Reuterstrand
Knockout Reportage
e-post: siri@alba.nu

Tryck: Prinfo Linderoths,
e-post: respons@linderoths.se

Kontakt med redaktionen sker via
Björn Ohlsson tel 42 55 16,
e-post: bjorn.hanna@spray.se

Bostadsrättsföreningens styrelse når du lättast via expeditionen 85 03 00 eller via e-post:
styrelse@adm.brfmasthugget.se

Felanmälan: ring 85 03 10 eller via formulär på hemsidan.
Hemsida: www.brfmasthugget.se



För öppetider och annat under helgerna:
Se sidan 21 i förvaltningschef Kjell Johanssons spalt.

Manusstopp
för nr 1-13 är 22 februari

Omslagsfoto framsida: Folkvimmel på Kommersen. Foto: Sanja Peter.
Baksida: Vinter i Masthugget.
Foto: Thomas Johansson.

Till våren startar fasadrenoveringen

Färgerna har provmålats på Klostergången



Denna grå färg skall pryda många fasader som vetter mot staden.

Flera masthuggsbor har säkert sett att det finns diverse nymålade små färgpartier på fasader, socklar och murar på Klostergången 7–13. De definitiva kulörerna för detta hus har provmålats för att få fram verkliga nyanser samt för att undersöka vidhäftning och vädertålighet.

– Vi måste förankra exakta kulörer med stadsbyggnadskontoret, säger Daniel Lindgren som är tekniskt ansvarig i förvaltningen.

– De vill även se kulörerna på plats. Provmålningarna är också viktiga för arkitektens och föreningens utvärdering. Flera olika kulörer provas på olika ytor för kontrasternas och ljusets skull. Samma kulör kan uppfattas olika beroende på vilken yta den sitter på, fortsätter Daniel.

Börjar måla nästa år

– Nästa år börjar vi med målning av fasaderna på Klostergången 1–5, 7–13 samt Vaktmästaregången 1–5, 7–13,

2–6, 8–12 och 16. Det blir totalt sju hus, säger Kjell Johansson som är förvaltningschef.

– Enligt grovplaneringen fortsätter vi 2014 med Klamparegatan 3–17, Rangströmsliden 1–7 och Masthuggsliden 10–16, 18–20, 2015 med Skepparegången 10–30 och Fyrmästaregången 2–20 samt 2016 med Mattssonsliden 2–28 och Skepparegången 2–8. Den slutliga tidplanen måste fastställas tillsammans med den eller de entreprenörer som skall genomföra entreprenaden. Vi får därför räkna med förändringar i grovplaneringen för 2014–2016, fortsätter Kjell.

Entréerna byggs om och handikappanpassas i möjligaste mån. Systemet med porttelefoni byggs om och moderniseras samt kompletteras med taggläsare.

Balkongerna stängs av

Under samtalets gång kom vi även in på balkongerna.

– Balkongfrontena får klarglas upptill

och ett matt glas nertill för att undvika insyn, säger Daniel.

Man kan inte beträda balkongerna under reparationsarbetet, vilket innebär att medlemmarna inte kan använda sopnedkastet och förrådet som finns på vissa balkonger. Samtliga befintliga inglasningar och markiser måste tas bort, enligt stämmobeslut. Gamla markiser kan återmonteras efter byte av tyg.

Föreningsstämmans beslut omfattade även bifall till den ersättningsmodell för befintliga balkonginglasningar och markiser som styrelsen föreslagit.

Ersättning för inglasningar

Föreningen utger ersättning för befintliga inglasningar till de medlemmar som väljer att montera ny inglasning enligt följande ersättningsmodell.

- För befintliga inglasningar som vid tidpunkten för byte är 0–3 år gamla ersätter föreningen medlemmen med 25 procent av kostnaden för ny inglasning.

▷▷

- För befintliga inglasningar som vid tidpunkten för byte är 4–6 år gamla ersätter föreningen medlemmen med 15 procent av kostnaden för ny inglasning.
- För befintliga inglasningar som vid tidpunkten för byte är 7 år gamla eller äldre ersätter föreningen medlemmen med 10 procent av kostnaden för ny inglasning.

Ersättning för markiser

Föreningen utger ersättning för byte av markistyg eller markis enligt följande ersättningsmodell.

- För befintliga markiser som vid tidpunkten för byte är 0–3 år gamla ersätter föreningen medlemmen med 25 procent av kostnaden för byte av markistyg eller för byte till ny likvärdig markis.
- För befintliga markiser som vid tidpunkten för byte är 4–6 år gamla ersätter föreningen medlemmen med 15 procent av kostnaden för byte av markistyg eller för byte till ny likvärdig markis.
- För befintliga markiser som vid tidpunkten för byte är 7 år gamla eller äldre ersätter föreningen medlemmen med 10 procent av kostnaden för byte av markistyg eller för byte till ny likvärdig markis.

Gemensam upphandling

Föreningen kommer att genomföra en gemensam upphandling för balkonginglasningar, byte av markistyg och nya markiser. Samtliga medlemmar kommer att erhålla erbjudande i samband med renovering. Föreningen kommer att ansöka om generella bygglov för balkonginglasningar och markiser. Föreningen lämnar inte tillstånd till nya balkonginglasningar eller uppsättning av nya markiser före fasad- och balkongrenovering.

– Vi får periodvis stå ut med buller, byggställningar och viss trafik, vilket är ofrånkomligt vid så här stora renoveringar, säger Kjell.

TEXT & FOTO: STEN ZACKRISSON



Olika kulörer av gult blir det mot gårdarna. Denna variant heter oxidgul NCSS 3040-20R och kommer att finnas på Vaktmästaregången och Klostergången. Fyrmästaregången får en ljusare variant som heter neapelgul. Skepparegången blir engelsk röd och Masthuggsterrassen blir oxidgul. Klamparegatan och Rangströmsliden får en varmt grön färg mot gårdarna.



Prov på grund och sockelfärg.

Många idéer på gårdsombudsmötet

Den återkommande träffen mellan styrelse, förvaltning och gårdsombud hölls i år måndagen den 15 oktober i Lilla salen i Masthuggets hus.

Syftet är att öka kontakten och dryfta idéer och förslag från de boende och ge återkoppling.

En bostadsrättsförening bygger på att medlemmar engagerar sig i sitt boende, inte bara i lägenheten. Det gäller också gården och föreningens gemensamma utrymmen.

Bimbi Dahne Widerberg från styrelsen höll i mötet med glatt humör. Förvaltare Lars Ohlsson var den ende från förvaltningen som närvarade. Trädgårdsmästare Gert Lindberg hade ledigt. Ett 20-tal av totalt 40 gårdsombud hade mött upp.

Fem gårdsombudsansvariga

Fördelning av områden och namn på styrelsens gårdsombudsansvariga framgår av följande:

Område 1: Mattssonslidens tre gårdar, Bimbi Dahne Widerberg.

Område 2: Klamparegatans två gårdar och Rangströmsliden, Mischa Gavrjusjov.

Område 3: Skeppargångens tre gårdar, Lars-Olof Eckerström.

Område 4: Fymästargångens två gårdar samt Masthuggsliden 10–22, Mattias Fransson.

Område 5: Klostergången och Vaktmästargången, Fredric Bergström.

För att få fart på diskussionen delades alla upp i mindre grupper utifrån gård och område.

Välkomstbrev och träff

Någon önskade ett färdigtryckt välkomstbrev som gårds- och trappombud kan lämna till nyinflyttade jämte en blomma. Man föreslog också att förvaltningen bjuder in nyinflyttade till en gemensam träff.

När det gäller växter till gården och förtäring önskade gårdsombuden en höjning av beloppen från 4 000 till 5 000 kronor per år, redskap ej inräknade. Dessutom ville man ha ett högre belopp än dagens 500 kronor per tillfälle till förtäring vid gemensamma aktiviteter.

En annan idé var att anordna en växtbyttardag eller växtbank. Några gårdar har för mycket växtlighet, medan andra har för glest. Man behöver inte alltid köpa nytt om det redan finns. Det kanske är något för trädgårdsmästare Gert Lindberg och vår hemsida?

Utvärdering av boendemötena

Grupperna gjorde också en utvärdering av de nya gårdsmötena med styrelse och förvaltning. Gårdsombuden tyckte att detta var ett bra initiativ och att det var bra att alla boende får protokoll från respektive gårdsmöte.

Dessa möten bör dock ha annat namn, kanske boendemöte, för att inte blandas ihop med de klassiska gårdsmötena. Eftersom de hålls utomhus får de inte ligga för tidigt eller sent på säsongen.

Vissa gårdar ville ha mer än den avsatta tiden på en timme. Några gårdar upplevde för dålig återkoppling från dessa möten. Förvaltningen kallar dem till nytt möte snarast.

Andra önskemål

En medlem vill ha sina två bikupor bakom Klamparegatans nedre gård. Styrelsen beslutar om denna för oss helt nya fråga.

Containrar inför boendes vårstädning/röjning bör placeras ut varje år. Då bör också några second handföreningar bjudas in för att ta tillvara sådant som går att sälja.

Information krävdes om när västugan och snickeriet i paviljongen stängs.

Bättre återkoppling efter felanmälan



Ett av förslagen var att containrar inför boendes vårstädning/röjning bör placeras ut varje år. Foto: Sanja Peter

var ett annat önskemål, vilket framförts flera gånger tidigare.

Utomhusbelysningen skall justeras så att vi inte "eldar för kråkorna", det vill säga har tänt när det är ljusst. En kvart extra om dagen är en onödig kostnad.

Felanmälan av hissar skall gå direkt till Vinga Hiss.

Synpunkter på "Paradistorget"

Plastgräsplanen på Klingers plats kan inte spolas för is, utan det blir den lilla planen som vanligt, om och när vintern kommer. Mjukare material till handbollsplanen på Klingners plats önskades.

Till sist var det någon som tyckte att det omgjorda "Paradistorget" vid Fjällgatan inte blivit så trevligt. Då kommunen äger marken får vi medborgare kontakta park- och naturförvaltningen för eventuella synpunkter.

BIRGITTA EDGREN

Kommersen – än finn

Att loppmarknaden Kommersen vid Masthuggstorget kommer att försvinna i sin nuvarande form tycks det mesta i dag peka på. Det framgår klart av stadsbyggnadskontorets *Program för Norra Masthugget* som i olika sammanhang talar om att den nuvarande byggnaden kan ersättas med en ny. Frågorna om när detta kan ske, och vad som kan komma i Kommersens ställe, förblir hängande i luften ett bra tag fram över.



Kommersen nu och då. Hörnet Sänkverksgratan och Första Långgatan 1950 och idag. (Bilden till vänster och till höger)

I stadsbyggnadskontorets *Samrådsredogörelse om Program för detaljplan, Norra Masthugget* (sid 16) från 2012 05 29 kan vi läsa att "Programförslaget utgår från områdets befintliga verksamheter, bebyggelse- och fastighetsstruktur och *förutsätter inte* att någon verksamhet/byggnad *måste* tas bort/rivas" ... "Kommersen är en värdefull mötesplats i området i dag, men byggnaden har en placering och en utformning som gör det svårt att få en bra koppling mellan Masthuggstorget och den föreslagna parken norr om Masthuggstorget" (mina kursiveringar). Här står frågan och väger.

Glasad bottenvåning

Men så tippas vågskålen över lite till alternativet nybyggnation. "En ny byggnad med till exempel en glasad bottenvåning skulle kunna berika såväl gatan som parken och torget och utbytet dem emellan" (se en variant av denna idé i planskissen för området i Masthuggsnytt nr 3/2010, sid 15).

Vidare säger handlingen att "Olika

alternativ för detta och till exempel möjligheten att inordna dagens verksamhet i en ny lokal får utredas vidare i fortsatt detaljplanering ihop med nytt förslag till torg och park".

Sist i detta stycke i Samrådsredogörelsen sägs det som får vågskålen att åter tippa lite, nu till förmån för alla som så långt möjligt, och så länge som möjligt, vill bevara Kommersen i dess nuvarande form: "Befintlig byggnad bör tills vidare behållas och en eventuell nybyggnation kan ingå som en av de sista etapperna i områdets utveckling".

Loppis sedan 2000

Sedan år 2000 finns i alla fall loppmarknaden Kommersen här, till glädje för många och till missnöje för en del. Det finns de som tycker att byggnaden med sin nuvarande grafitti på väggarna är för ful och att verksamheten är störande.

Till *min* lokalpatriotiska glädje ser jag dock i stadsbyggnadskontorets papper att boende på Klamparegatan

15 i remissen anser att området kring nuvarande Kommersen bör bebyggas med låga trähus för att knyta an till områdets historiska bebyggelse och att Kommersen bör bevaras. Dessa åsikter, som i en och samma mening värnar om historien och framtiden, lägger sig som bomull kring mitt hjärta.

Vad låter sig här bättre citeras än titeln på en roman av vår gode Göteborgs- och Masthuggsskildrare Eric Alexandersson: "Heja Masthugget!"

Byggsdes 1900

Det har inte varit lätt att gräva sig ner i framför allt Göteborgs stadsmuseums och stadsbyggnadskontorets handlingar för att spåra Kommersenbyggnadens historia. Särskilt inte för en glad men ovan amatör.

Hos fastighetens nuvarande ägare Riksbyggen har jag i alla fall fått fram att huset byggdes år 1900 jämnt. I stadsmuseets arkiv har jag också hittat ett foto från samma tid som visar Första Långgatans sträckning mot Järntorget. Långt fram i bilden ser vi ett

s det hopp i loppisen



ljusare parti bryta in över gatan från höger, det är Masthuggstorget. Till vänster mitt emot ser vi det så kallade Strömmanska huset. Bakom detta hus ner mot älven är man nog vid fototillfället som bäst sysselsatt med att bygga det hus som i dag är Kommersen. En inte allt för djärv gissning är att det restes som virkeslager åt snickeriet i Strömmanska huset.

Lövträslager

Nästa årtal jag fått fram är 1941. Då förändrades en mindre kontorsbyggnad som någon gång under åren har rests mellan den ursprungliga fastigheten och planket mot Första Långgatan. Den lilla byggnadens yta ökades så att dess yttre fasad kom att sammanfalla med plankväggens sträckning. En dörr och två fönster öppnades i fasaden och de finns fortfarande kvar.

Vad för slags verksamhet som fanns i byggnaden under dessa år förblir oklart. Men på Otto Thulins foto av hörnet Sänkverksgatan och Första Långgatan från 1950 kan vi på skyl-

ten ovanför ingången i alla fall uttyda ordet "Lövträslager".

Sedan dröjer det till 1961 innan jag får napp igen. I Göteborgs stads bygglovarkiv kan vi notera att det lilla kontorshuset i december detta år försågs med toalett. Knappt två månader senare, i februari 1962, utökades installationerna för vatten och avlopp i fastigheten.

Byggshop och fruktmarknad

Sedan dröjer det till 1974 innan jag får några nya upplysningar om byggnaderna och verksamheten där.

Det året flyttade Masthuggets Byggshop in i lokalerna. Det var en filial till ett byggmaterialföretag i Småland och utgjorde ett slags småskalig föregångare till K-Rauta eller Bauhaus där man kunde köpa till exempel dörrar, fönster, golvbeläggningar, paneler och liknande.

Byggshopen lämnade lokalerna 1989 och därefter flyttade Göteborgs Frukt & Grönsakshandel in 1990. Här brukade jag själv handla frukt och grönt

de åren och så gjorde nog en del andra av Masthuggsnyttets läsare.

Mina vänner på den palestinska restaurangen Silvis, som öppnade längst ner på Nordhemsgatan 1991, var också kunder där redan från början.

Säkerligen är det många som minns denna marknad för den lite sydländska prägel den hade. Vid gott väder brukade man till exempel ha lådor och stånd utomhus på Sänkverksgatan, en varuexponering som inte var så vanlig på den tiden.

Innehavaren av frukt- och grönsakshandeln talade ofta om de osäkra livsbetingelserna i lokalen, om rivningshot och uppsägning av hyreskontraktet. Varför handeln lades ner 1999 vet jag inte, bara att Kommersen året efter flyttade in och började sin verksamhet där.

Någon gång under dessa år, 1975 till 1990, sammanlänkades tomtens två byggnader med ett tak så att de sedan dess utgör en fastighetskropp. Den före detta kontorsbyggnaden inhyser i dag Kommersens kafé. >>



Meral och Navid på
Kommersens expedition



Masthuggstorget och Första Lång-
gatan mot Järntorget år 1900.

Om kultur och hållbar stadsutveckling

Tillsammans med Göteborgs stadsmuseum och Centrum för Konsumtionsvetenskap driver just nu Mistra Urban Futures projektet *The Enabling City: Fallet Kommersen*. Projektet handlar om kultur och hållbar stadsutveckling och syftar bland annat till att dokumentera livet på Kommersen. Den 8 december i år och den 23 februari 2013 kommer projektets medarbetare att vara på plats vid ett bord på Kommersen för att kanske få byta saker mot tankar och minnen från denna unika plats i Göteborg, sådana är i detta sammanhang en mycket gångbar valuta. Har du själv några tankar, minnen eller foton från Kommersen som du vill dela med dig av är du välkommen att skicka dem till daniel.gillberg@kultur.goteborg.se.

Den 24 april kommer projektet att presentera några av sina slutsatser i samband med stadsmuseets seminarieserie "Mellanrum".
Håll utkik efter detta evenemang!

En loppmarknad full av liv...

Lördagar är Kommersens högtidsstund, särskilt nu på hösten. Varenda försäljningsbord är uthyrt, ett ibland nästan ogenomträngligt myller av människor, diverse musik och då och då en doft av kaffe i luften. Och röster, otaliga röster på otaliga språk. Undrar hur många olika språk som talas här en dag som denna? Det är verkligen en stund och en plats i världen.

Se där ett av Kommersens omistliga värden: en mötespunkt för all världens folk, en levande smältdegel. Här finns människor som hoppas göra sig en liten hacka på sådant de kan undvara och de möter andra människor som för sin del söker plånboksvänliga fynd.

De kommer från över allt. Och här kan allt finnas, som en originaltrogen kopia av den från Vilda Västern välkända revolvern Colt 45; kaffekvarnar, koppar och kannor; kläder, kläder och åter kläder (går själv just nu omkring i ett par byxor från Kommersen à 30 kr); tavlor, bakverk, böcker, skivor, leksaker,

smycken, spel, krimskrams – allt!

Somliga är här bara för miljöns skull, för att nosa runt och trivas och kanske ta sig en fika i stans mest trendfria kafé och äta något av dess himmelskt goda hembakade kaffebröd.

...som värnar om historien

Jag träffar människorna bakom detta lilla universum i deras mörklagda expedition i ett hörn av Kommersen. Det blir ett varmt, trevligt och givande samtal med Meral och hennes man Navid.

– Det var min pappa som började med Kommersen här, säger Navid. Men sedan en tid tillbaka är det Meral och jag som sköter affärerna. Det händer att han tittar in ibland, han vill väl se till att vi sköter oss.

Dörren till expeditionen nästan fladdrar, den öppnas ideligen. Någon lämnar in en hyrd klädställning, många vill boka bord till en kommande helg, en kvinna meddelar att "nu ger vi oss av, vi har städad vår plats", en nödig

kille frågar efter dasset. Och jag frågar Meral och Navid vad de själva vet om Kommersens framtid.

– Ingenting egentligen, allt är osäkert och det är väldigt stressande, svarar Meral och fortsätter:

– Det skulle ju vara för tråkigt om marknaden som är så omtyckt måste stänga. Inte bara för oss, du vet ju själv hur mycket folk som kommer hit, särskilt nu på hösten. Och busslasterna med turister på sommaren, från Kina, Japan, England, Tyskland, ja överallt ifrån. De går runt och tittar länge och väl och ibland köper de också nånting. Och fotograferar, framför allt den starka grafittin på ytterväggarna, det är det mest populära motivet.

Vi pratar länge och väl om livet i Kommersen, det goda så väl som problemen med det.

– Rent ekonomiskt går det inte mer än runt och knappt det, säger Navid. Egentligen sämre än i Kommersens början.

– Hyran för lokalen är givetvis rör-



Lördagsmyller på Kommersen.

lig och har hela tiden gått upp under åren, precis som alla andra omkostnader. Alltid är det någon reparation vi måste fixa så gott vi förmår och vintertid kan värmekostnaderna dra iväg ordentligt. Det enda som hela tiden har varit fast är hyran för bordet, den är i dag densamma som när marknaden började 2000. Så långt det är möjligt för oss vill vi hålla det så, det är ju Kommersens grundidé, att det ska vara billigt.

Kulturminne

Meral stökar med datorn för att försöka lösa alla önskemål om bordsbeställningar. Navid ställer i ordning några ställningar i ett hörn och rusar sedan ut i marknadsvimlet för att hjälpa en försäljare med ett trilskande bord. Meral tittar upp från datorskärmen och säger:
 – Men hur det än går med vår marknad här så måste byggnaden få bevaras. Den är en värdefull bit Göteborgshistoria, ett kulturminne. Helst vill vi få fortsätta vår verksamhet här i dessa

lokaler, gärna med lite upprustning så klart, men utan att byggnadens stil och tidstypiska detaljer försvinner.

– Också för att vi vill hålla så snyggt vi kan här inne så skulle en viss renovering av lokalen vara på plats, fortsätter Meral. Även med nuvarande förutsättningar satsar vi mycket på hygien och renheten i lokalen.

Navid har kommit tillbaka, lyssnar, nickar och tillägger:

– Kanske kunde vi då också under veckorna hyra ut lokalen åt lågbudgetsällskap och föreningar för möten och andra sammankomster. Vi får ofta förfrågningar om det, säger Navid när vi tränger oss fram bland bord och folk för att ta en fika i Kommersens ljuvligt otidsenliga kafé.

Forskning pågår

Med dessa funderingar i huvudet gör jag på vägen ut en vända bland marknadsborden, köper en spegel som egentligen är en tavla med bild av Elvis, och så passar jag på att få ett nytt bat-

teri i min armbandsklocka hos urmakaren i hans vrå, garanterat till under halva priset ute på stan.

Till sist är det värt att notera att inte bara Masthuggsnytt intresserar sig för Kommersen. Samma dag som jag första gången gick upp till stadsmuseets faktarum för att börja gräva fram uppgifter om Kommersen, fick jag träffa en ung man som på ett forskningsstipendium i dagarna börjat rota i samma mylla. Det var ett givande möte och jag hoppas att hans forskningsprojekt är det goda omen för Kommersens del som jag önskar.

PETER SAHLBERG

PS. Ett varmt tack till personalen på Göteborgs stadsmuseums faktarum samt till Sanja Peter och Daniel Gillberg. DS

Foton: Otto Thulin (Göteborgs stadsmuseum), Aron Jonason (Göteborgs stadsmuseum), Sanja Peter, Peter Sahlberg.



Rolf brinner för sin hembygd

*Växte upp i det Masthugget
som inte längre finns.*

För ett par år sedan hade Masthuggets kulturförening engagerat Rolf Simonsson som föredragshållare. Rolf fångade publikens intresse som, om den fått bestämma, gärna hade insupit mer om stadens historia i allmänhet och den om Masthugget i synnerhet.

Vem är då denne man som hyser så mycket kunskap om Göteborgs historia? Masthuggsnytt sökte upp Rolf och bad honom berätta lite om sig själv.

Rolf Simonsson föddes i mitten av trettioalet och växte upp på Skepparegatan 5. Huset var ett landshövdingehus och kallades Slottet. Bebyggelsen närmast bestod av små stugor som klättrade uppefter berget. Karaktären var inte olik ett bohuslänskt fiskeläge, men allt eftersom det byggdes fler landshövdingehus ändrades området utseende.

Adjö till utedasset

Vid 16-års ålder flyttade Rolfs familj till Högsbo. Året var 1953. Rena rama landet tyckte Rolfs pappa som inte var över sig förtjust i att flytta. Det var däremot Rolfs mamma som nu kunde säga ajöss till dass på gården.

Just när Rolf gått ut skolan fick hans mor syn på en annons i tidningen "Tullombud sökes, goda framtidsutsikter". Hon uppmanade Rolf att söka vilket han gjorde och fick jobbet. Efter

militärtjänsten fortsatte han som speditjonsassistent och förkovrade sig samtidigt i ämnet spedition på Filip Holmqvists brevskola, varefter han kunde avancera och bli speditör.

Avvecklade sin rörelse

Efter att ha varit anställd hos olika arbetsgivare från det han gick ut i arbetslivet startade Rolf tillsammans med en kollega egen rörelse i speditjonsbranschen. Det varade i tolv år. De strukturförändringar som följde i och med containeriseringen av gods, gjorde att utrymmet för speditörer krympte och till slut fann de det bäst att avveckla rörelsen.

Ett slut på ett kapitel i livet leder gärna till ett nytt. Rolf funderade på vad han skulle fortsätta med i framtiden. Arbetsmarknaden var inte så lysande vid denna tiden.

När han erbjöds läsa in gymnasiekompetens på Göteborgs Folkhögskola vid Nya Varvet tvekade han inte. Det är det bästa han har gjort. Sedan dess har han fortsatt att studera.

Fortsatte studera

Bra resultat på högskoleprovet gav blodad tand. Han har en fil mag i historia och etnologi från Göteborgs universitet. Hittills har han 340 poäng, inlästa men det kan bli fler.

Numera läser han på distans även om han helst hade han velat vara på plats

vid Institutionen för kulturvetenskaperna vid universitetet, men på grund av ryggproblem går inte det. Det var dessa ryggproblem som skickade Rolf i för tidspension, men han är fast besluten att hålla besvären stången genom vattengympa, stavgång och viktminskning.

Skrev om klassresenärer

Rolf har en stark hembygdskänsla och brinner för kulturhistorien. Han är aktiv i föreningen Gamla Masthuggspojkar och medverkar flitigt på www.alltidgot.com, en hemsida som samlar historik över Göteborg. Där finns flera av hans uppsatser publicerade, så som *Rivningsraseriet i Göteborg* och *Sociala klassresenärer från Göteborg*. Den sist nämnda är baserad på intervjuer med fjorton före detta Masthuggsbor som i likhet med Rolf växte upp i det Masthugget som inte längre finns.

Påfallande många av "klassresenärerna" minns sin barndom med glädje. Det fanns alltid gott om kompisar att leka med och någon mobbning tycks inte ha förekommit.

Guidar i Gatenhielmska

Som ett led i att informera om hur det var förr i tiden leder Rolf guidade turer i Gatenhielmska kulturreseratet vid Stigbergstorget. Turen tar 75 minuter och kostar 30 kr per person, om man är en grupp på minst tio personer.

TEXT & FOTO: INGA SANDBERG

Ambulanshelikoptern flyger över oss



- Tornet! SE-JUX är klart för start.
Kaptenen väntar några sekunder på trafikledarens svar:
 - SE-JUX får lyfta. Ingen trafik efter Ryan Air som just har landat. Sikten är begränsad och molnbasen är låg. Du får ha kursen 120 och höjd 900 fot.
- Så här kan det låta när ambulanshelikoptern står redo för start. Masthuggsnytt har tittat närmare på den gula helikoptern som ibland flyger över våra tak. >>



Här är några av dem som jobbar på ambulanshelikoptern. Bakre raden från vänster: Björn Nord, pilot, Krister Lindell, sjuksköterska, Birgitta Lindqvist, läkare, Lena Henriksson, sjuksköterska, Oddgeir Lillemo, pilot. På knä: från vänster Olof Bergström, sjuksköterska och Joacim Linde, läkare.



Instrumenten som syns är en Lifepak 15/ Monitor/defibrator och bredvid till höger en sprutpump.

SAMTIDIGT SOM HELIKOPTERN lyfter går det en ambulans till den som behöver hjälpen. Alternativa lösningar måste alltid finnas. Vädret kan ställa till med problem och helikoptern kan snabbt behövas på ett annat ställe. Under uttryckning har helikoptern företrädare vid start, även när den passerar inflygningsområden vid berörda flygplatser, till exempel Landvetter.

Super Chicken II

Helikoptern är av modellen Sikorsky S-76C+. Operatör är Norrlandsflyg Ambulans. Den är registrerad som SE-JUX, flyger med uppfälda landningsställ och kallas "Super Chicken II".

Super Chicken är en amerikansk tecknad serie, som handlar om en höna som flyger helikopter. Hönor flyger inte speciellt bra. Företaget som inredde helikoptern målade dit emblemet utan beställarens vetskap.

Helikoptern som är mycket snabb för sin storlek, cirka 300 km/h, har två motorer och flygs av två piloter. Det är en kapten, som också är befälhavare ombord, och en styrman.

Landar på tre hjul

Ett exempel på just denna helikopters styrka är att det var den enda som flög när vi drabbades av askmolnet från den isländska vulkanen.

Helikoptern landar på tre hjul, vilket är en fördel i ojämn terräng. Strax innan kaptenen sätter den på marken, hoppar styrmannen av för att se så att inga stenar och annat sticker för högt upp. Många andra helikoptrar har medar i stället för hjul. Det innebär att de inte är lika flexibla, när det gäller olika underlag för landning.

I luften på fem minuter

För att få lite bakgrund och kunskap om den flygande ambulansverksamheten fick jag en pratstund ute på Säve flygplats med Olof Bergström som är sjuksköterska.

Lokalerna är nya. Kontoret och



Helikoptern Super Chicken II är uppkallad efter en amerikansk tecknad serie.



På bilden på sid 11 ser vi hur helikoptern flyger in till Sahlgrenska universitetssjukhuset. Bilden är tagen med 400 mm teleobjektiv från artikelförfattarens sovrum på Fyrmästaregången.

Här till höger ser vi hur helikoptern görs klar för start.

övriga personalutrymmen är i samma byggnad som hangaren där helikoptern står. Det innebär att det är korta avstånd och inställelsen går därför snabbt.

– När larmet går skall vi vara i luften på fem minuter, säger Olof.

– För att det skall fungera är vi intrimmade och har samma rutiner vid varje uttryckning. Helikoptern är mycket bekväm och var den första i världen som flög med en hjärt-lungmaskin. Man kan även genomföra ultraljudsundersökningar under hela färden.

– Stora tekniska krav ställs på den medicinska utrustningen ombord. Den

skall klara vibrationer, stötar och får inte på något sätt störa ut navigationsinstrumenten, fortätter Olof.

Sjukvårdspersonalen är anställd av Västra Götalandsregionen, medan piloterna och övrig teknisk personal har Norrlandsflyg Ambulans som sin arbetsgivare. Sommartid har de mest att göra.

Deltid på Säve

Den medicinska personalen jobbar deltid, 30 procent, på Säve. Resten av tiden är de på sina regionala sjukhus. De jobbar på Säve fyra veckor och är sedan åtta veckor på sina sjukhus.

– Verksamheten mår bra av att alla

delar av regionen finns med i bemanningen, säger Olof.

Under intervjun gick larmet och det blev skarpt läge. På fem minuter var helikoptern på väg på ett nytt uppdrag. Tänk vilken otrolig viktig verksamhet, med till exempel livräddning, som pågår hundra meter över oss när helikoptern svänger in för landning på Sahlgrenska universitetssjukhusets helikopterplatta.

TEXT & FOTO: STEN ZACKRISSON



Svenska och andra språk

Under den här rubriken samsas lite kuriosas och allmän information om olika språk i Masthugget och världen.

Det kan fyllas på och utvecklas i all oändlighet och vi välkomnar Masthuggsnyttts läsares framtida bidrag till vår tidning.

I STIGBERGETS PRIMÄROMRÅDE bor i slutet av år 2010, 7 437 människor. 958 är födda i något annat land och 1 256 har utländsk bakgrund, det vill säga minst ena föräldern är född utomlands. Det innebär att totalt 16,9 procent har koppling till minst ett annat språk utöver svenska. Det kan vara persiska, arabiska, finska, serbiska/kroatiska, bosniska, polska, somaliska eller tigrinja (ett semitiskt språk som talas i Etiopien och Eritrea), turkiska, norska, tyska, spanska, danska, brittisk engelska, amerikansk engelska, indiska, ungerska, thailändska eller ryska.

De lokala språken

Dessutom finns säkert en hel del olika undergrupper och dialektskillnader bland de redan nämnda. Den största gruppen språk här i närområdet är persiska, näst efter kommer finska och sen ganska stora grupper med forna Jugoslaviens språk, engelsk- samt spansktalande. Australiensare finns till exempel inte registrerade i vårt primärområde Stigberget, men några kommer från



Kals Odbok av Sven Schånberg (1982) refereras i Nationalencyklopedin när man förklarar den Göteborgska dialekten.

Asien, från Indien och Thailand, och Sydamerika. I stort sett alla kontinenter är representerade.

Även huvudspråket, den för oss alla gällande svenskan, har sina egna variationer. Standardspråk, riksspråk, är enligt Nationalencyklopedin den form av ett språk som i motsats till dialekter

och andra varianter är allmänt accepterad och stilistiskt neutral. Standardspråket är den språkform som barn lär sig läsa och skriva i skolan.

Dialekt däremot är en språkvariant som talas av invånarna inom ett avgränsat geografiskt område, till exempel ett landskap eller en socken. ▷▷

◁◁ Samtal förs med kroppen, munnen, ögonen osv. Bilden är tagen på Kommersen, där många människor möts och talar med varandra.

ENGLISH

- 439*Turnips.
440*Horse-radish.
441 Brussels sprouts.
442 Parsley.
443 Parsnips.
444 Sauerkraut.
445 Spinach.
446 Rice.
450 Salads.
451 Apple salad *491.
452 Asparagus salad *422.
453 Beetroot salad *436.
454 Cabbage salad *435.
455 Cucumber salad *432.
456*Egg salad.
457 Fruit salad.
458*Italian salad.
459 Lettuce salad *421.
460 Potato salad *415.
461*Raw vegetable salad.
462*Tomato salad.

DEUTSCH

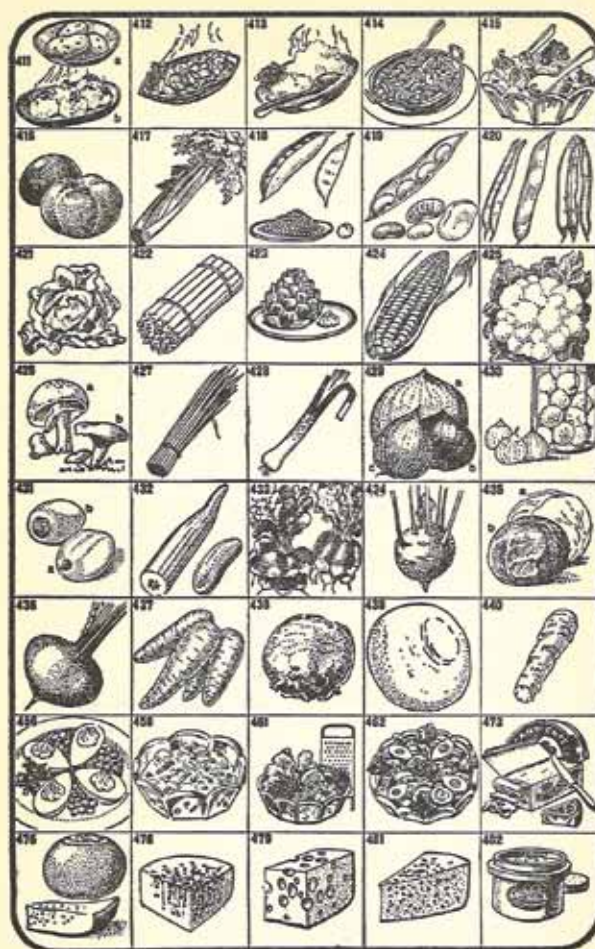
- 439*Steckrüben, Kohlrüben.
440*Meerrettich.
441 Rosenkohl.
442 Petersilie.
443 Pastinaken.
444 Sauerkraut.
445 Spinat.
446 Reis.
450 Salate.
451 Apfelsalat *491.
452 Spargelsalat *422.
453 Rote Rübensalat *436.
454 Kohlsalat *435.
455 Gurkensalat *432.
456*Eisalat.
457 Fruchtsalat.
458*Italienischer Salat.
459 Kopfsalat *421.
460 Kartoffelsalat *415.
461*Rohkostsalat.
462*Tomatensalat.

FRANÇAIS

- 439*Navets.
440*Raifort.
441 Choux de Bruxelles.
442 Persil.
443 Panais.
444 Choucroute.
445 Épinards.
446 Riz.
450 Salades.
451 Salade de pommes *491.
452 Salade d'asperges *422.
453 Salade de betteraves *436.
454 Chou en salade *435.
455 Salade de concombres *432.
456*Salade aux oeufs.
457 Salade de fruits.
458*Macédoine de légumes.
459 Salade de laitue *421.
460 Salade de pommes de terre *415.
461*Salade de légumes crus.
462*Salade de tomates.

ITALIANO

- 439*Cavolo navone.
440*Rafano.
441 Cavolini di Bruxelles.
442 Prezzemolo.
443 Pastinaca.
444 Cavolo acido.
445 Spinaci.
446 Riso.
450 Insalate.
451 Insalata di mele *491.
452 Insalata di asparagi *422.
453 Insalata di barbabietole *436.
454 Insalata di cavolo *435.
455 Insalata di cetriolo *432.
456*Insalata di uova.
457 Insalata di frutta.
458*Insalata italiana.
459 Insalata verde *421.
460 Insalata di patate *415.
461*Insalata di verdure crude.
462*Insalata di pomodoro.



Fyra indoeuropeiska språk som ligger varandra mycket nära (Sohlman Conversation guide, 1946)

Synonymer för dialekt är *folkmål*, *bygdemål*, *landsmål*, *munart* och *allmogemål*.

Dialekten

Hur många vet till exempel vad en kombarris är? Enligt "Kals Odbok" är det ett *göteborgskt od* som betyder stor sten. Att Göteborg har en egen dialekt är känt, alla vet dock inte att det även fanns en Masthuggsdialekt. Den skiljde sig enligt masthuggskännaren Roger Nilselfelt inte så mycket från det som talades i övriga Göteborg, förutom några specifika ord och uttryck, till exempel: *jiggig* eller *skubba* (rolig respektive springa).

Liksom i andra dialekter i västra

Sverige uppvisas i göteborgskan en övergång framför vissa konsonanter och konsonantförbindelser av kort i till kort e och kort y till kort ö, som i orden *sella* 'sillen' och *fesk* 'fisk' respektive *tökka* 'tycka' och *nötta* 'nytta'.

Indoeuropeiska språk

Det är de indoeuropeiska språken som dominerar bland språken i Masthugget/Stigberget, med undantag av ungerskan, finskan och de afrikanska och asiatiska språken. Indoeuropeiska språk har en form av sanskrit i grunden. Det är ett språk som spreds med jordbruket. Där det skedde möten mellan befolkningsgrupper och utbyte

av varor och kunskaper krävdes även språklig kommunikation.

Ungerska, som inte hör till den indoeuropeiska språkstammen, kom till Europa snarare via krigiska erövringar än via jordbruket. Även finska hör till den språkstammen – den finnugriska. Att indoeuropeiska språk bedöms ha samma ursprung forskades fram bland annat genom att studera grundläggande ord som exempelvis: *mor*, *far* och *namn*. På persiska heter det: *madar*, *pedar* och *nam*, på grekiska: *meter*, *patér* och *onoma* och på sanskrit: *matar*, *pitár* och *naman*.

Svenskan har i sin tur fått mycket från latin. Åtskilliga tusen ord kom- >>

Språkljud

bilabial - läpparna mot varandra [p], [b], [m]

labiodental - läpp mot tand, vanligen underläpp mot övre tandrad [f], [v]

dental - tunga mot tand [t], [d]

alveolar - tunga mot tandvall [t], [d], [n]

postalveolar - tunga mot övergången mellan tandvall och hårda gommen

palatal - tunga mot hårda gommen

velar - tunga mot mjuka gommen

uvular - tunga mot tungspenen

faryngal - tunga mot svalg

epiglottal - struplock mot struphuvud

"Talets ljudgestalter" (fonemer) ville man en gång i tiden fånga i en varaktig form och så småningom utvecklades skriften. (Åhlen & Åkerlund Konversationslexikon, 1925)

- ▷ mer ursprungligen från latinet och har tagits över direkt eller via något annat europeiskt språk. Ord som *mur*, *tegel* och *vin* kom säkert för mer än tusen år sedan, men nya ord bildas fortfarande från latinska och grekiska stammar och används för nya företeelser: *dator* och *video* är två exempel. (Tore Jansson, *Språken och historien*)

Uttal och skrift

Förutom att använda olika ord har vi även olika sätt att uttala orden. Detta studeras inom fonetiken eller det språkvetenskapliga studiet av människans tal. Fonetiken behandlar det språkliga uttrycket med alla varianter av de språkljud som finns.

Som kuriosa kopierade jag fonetikens förklaring till de olika språkljud vi formar med bland annat gommen, läpparna och luften. (Se *rutan överst på sidan*)

Men visst blir det lite tokigt när prickarna uteblir, för det vi skriver och hur det skrivs påverkar naturligtvis uttalet eller ljudet i våra språk.

TEXT & FOTO: SANJA PETER



Vardagslyx på Andra Långgatan



Foto: Anders Ocklind

Plesir har fått ny lokal

Ända sedan 2001 har vi haft en unik klädateljé på Andra Långgatan.

– Först 2006 öppnades butiken, berättar ägaren Marianne Sköld-Maniette.

– Det var på mina kunders begäran. Dessutom fick vi Marimekko som granne. Kunderna kommer både från Göteborg och övriga landet.

I augusti flyttade hon 40 meter längre västerut på gatan. Gymmet Elixia skulle expandera och behövde större yta.

– Det här är ju inte en utpräglad affärsruta. Under mina första år här var det en byggarbetsplats, då kvarteret Kostern växte fram.

– Fördelen med den nya lokalen är framför allt att det finns många fler skyltfönster. Dessutom ligger ateljén i butiken, så jag har ögonkontakt med gatan och dagsljuset. Så var det inte förut, då lokalen var djupare från gatan sett.

Modevisningar

Plesir tillverkar och säljer underkläder, klänningar och toppar i egen design.

Marianne har gått den långa vägen med utbildning i sömnad, tillskärande och design på Textilinstitutet i Borås.

Försäljning sker via modevisningar med modeller runt om i landet. De kan ske på en arbetsplats, en golfklubb, ett sjukhus, i hemmiljö eller i den egna butiken. Numera säljer hon också via en egen hemsida på internet.

– Kanske skulle jag göra en visning för boende i Brf Masthugget, funderar Marianne.

Mjuka material

Marianne har alltid jobbat med trikå. Grunden är damunderkläder.

– På 70-talet gjorde jag stickat i stickmaskinen. Sen blev det finkläder, gåbortskläder, i velour. På 80-talet kom dans- och balettkläder i microfibertyg. En period sydde jag även herrkläder. Nu jobbar jag med material som viskos, lycra, microfiber och stretchspets, berättar hon.

– Tygerna hittar jag bland annat på mässor. Med åren har jag fått kontakt med många tygtillverkare, och dessa tyger finns inte i vanliga butiker.

Butiken är fylld av läckra underkläder med mycket brodyr och spets i flera olika modeller. Där hänger också toppar, tunikor och klänningar i enkel form, men i häftiga tyger och färger. Marianne syr alla plaggen själv eller tar hjälp av andra syateljéer vid arbetstoppar. Förut hade hon några anställda också. Under Masthuggsnytt's besök fortsätter hon med sitt syarbete. Det gäller att vara effektiv.

Vardagslyx

Klänningar är det som är störst nu, både till fest och vardag. Plesirs motto är "vardagslyx". Det som är unikt är att tillverkningen sker på plats och att kunden kan få sina önskemål tillgodosedda, utan extra kostnad. Dessutom kan kunden välja bland alla tyger som finns inne, vilket gör att man bli ganska exklusiv med sitt val.

– Nu funderar jag på hur trängsel-skatten kommer att påverka min verksamhet. Kanske folk drar sig för att åka hit innanför tullarna, säger Marianne.

BIRGITTA EDGREN



Foto: Anders Ocklind

Gymmet får nya ytor för hela familjen

För cirka tio år sen blev vi med gym i bostadsrättsföreningens lokaler på Andra Långgatan 44.

För några år sedan tog Elixia över verksamheten och nu får de större lokalyta.

Under vintern växer Elixia Masthugget och får större gymdel, rymligare yogasal och luftigare ytor. I dag omfattar lokalerna 1 700 kvadratmeter och de byggs ut med ytterligare 300 till totalt 2 000 kvadratmeter. Det skall tillkomma ett stort barnrum med minibio och roliga lekmöjligheter för barnen, som är under uppsikt av erfaren barnpersonal.

– Här tränar folk mellan 16 och 60 år, ja fler är äldre ändå. Det är ganska jämnt mellan könen.

– Det är fler yngre här i centrum, kanske beroende på att det finns några gymnasier i närheten, säger Magnus Gårdmark, ansvarig på gymmet.

Kunniga instruktörer

På gymmets hemsida finns följande information:

”Det här är ett familjärt gym med entusiasmerande och erfaren personal. Elixia Masthugget har ett brett utbud av träning med en kontinuerligt uppdaterad maskinpark och de senaste trenderna inom gruppträning. Här

finns ett starkt och peppande PT-team redo att med dina förutsättningar nå gemensamt satta träningsmål. Elixia Masthugget huserar några av Göteborgs mest färgstarka och namnkunniga instruktörer inom dans, spinning, yoga och funktionella klasser som kettlebell och TRX.”

BIRGITTA EDGREN

Förvaltningen informerar

Förvaltningschef
Kjell Johanssons
syn på saken



Foto: Anders Ocklind

Budgeten 2013

Samtliga medlemmar har erhållit skriftlig information om nästa års budget och inbjudan till informationsmöte den 5 december. Budgeten ligger även på föreningens hemsida (www.brfmasthugget.se). Årsavgifterna och hyrorna för internt uthyrda garageplatser kommer inte att höjas under 2013.

Byte av affärssystem

Förvaltningen arbetar med övergång till nytt affärssystem omfattande ekonomi- och fastighetssystem. Vi kommer även att byta till ett nytt mobilt felanmälningssystem under våren 2013.

Hysesaviseringen avseende kvartal 1, 2013, sker i vårt nya affärssystem. Vi får be om överseende med eventuella fel i samband med avisering. Avstämning har skett och kommer att fortgå för säkerställande av korrekta uppgifter i vårt nya system. Vi är tacksamma för återkoppling vid eventuella fel eller oklarheter.

Enkät om gemensamhetslokaler

Samtliga medlemmar har erhållit en enkät som syftar till att utreda vilka behov och önskemål om gemensamhetslokaler som medlemmarna har.

Vissa gemensamhetslokaler måste finnas för ett fungerande boende. Andra gemensamhetslokaler finns eller tillförs för att föreningens medlemmar ser ett värde i att de finns och att de höjer boendekvalitén.

Föreningens stadgar och verksamhetsplan anger att föreningens styrelse skall verka för trivsel, samhörighet och fritidsaktiviteter. I verksamhetsplanen anges som mål att föreningen skall vara ett av de bästa bostadsområdena i Göteborg. Gemensamhetslokalerna kan i dessa sammanhang fylla en viktig funktion.

Föreningen har inkomstbortfall samt direkta kostnader för drift och underhåll för dessa lokalytor. Det är därför viktigt att medlemmarna värdesätter de gemensamhetslokaler som finns. Det kan även finnas önskemål och behov av nya lokaler. Enkäten syftar till att ge styrelsen vägledning för beslut vad gäller befintliga och eventuellt nya gemensamhetslokaler.

Enkäten begränsas till frågor om Masthuggets hus, bordtennis, vävstuga, snickeri, måleri, bastu och motion samt biltvätt. Det finns även en möjlighet att framföra önskemål om att tillföra andra gemensamma utrymmen. Deltagandet är frivilligt och svaren kommer att behandlas med anonymitet. Vi hoppas på ett stort deltagande.

Biologiskt avfall

Komposteringsmaskinen på Vaktmästaregången 5 klarar inte den stora mängd biologiskt avfall som lämnas. Det är givetvis positivt att så många visat intresse för att sortera ut biologiskt avfall.

Vi kommer som komplement till komposteringsmaskinen under december månad att ställa ut kärler för avlämning av biologiskt avfall i återvinningsrummen på Andra Långgatan 48, Mattssonsliden 18, Skepparegången 20 och Klamparegatan garage (för boende på Klamparegatan). Kärlden ställs till en början ut på prov. Vi kommer att utvärdera eventuella negativa effekter i form av lukt och skadedjur. I det fall inga negativa effekter noteras kommer kärlden att finnas kvar efter provtiden.

Boende på Mattssonsliden, Klamparegatan, Skepparegången och Rangströmsliden skall i första hand placera biologiskt avfall i något av ovanstående återvinningsrum.

Boende på Fyrmästaregången, Masthuggsliden, Klostergången och Vaktmästaregången hänvisas till komposteringsmaskinen på Vaktmästaregången 5. Det biologiska avfall som vi inte kan ta hand om för egen kompostering kommer Renova att transportera bort för framställning av biogas.

Kompostpåsar och hållare kommer att finnas vid kärlden i återvinningsrummen och i kompostrummet. För att undvika lukt i lägenheten skall det biologiska avfallet placeras i kompostpåse och hållare. Det är viktigt att genomluftning sker.

Exempel på biologiskt avfall är matrester, kött (även mindre ben), fisk (även ben), skaldjur, grönsaker, rotfrukter, potatis, ägg (även skal), bröd och kakor, frukt, kaffesump och te (även filter), mjöl och socker,

servetter och hushållspapper, spån och strö från husdjur (inte kattsand) samt blomrester.

Elixia

Elixias lokal på Andra Långgatan 44 kommer delvis att byggas om och utökas med c:a 288 kvadratmeter. Ombyggnaden av de butikslokaler som tidigare hyrdes av Plesir AB och Klara of Sweden AB har startat. Dessa lokaler skall ge större yta till gym och cardio. En träningslokal som bland annat används till yoga kommer att utökas genom att intilliggande ytor införlivas.

Ändrad lokalverksamhet

Göteborgs stad hyr en lokal på Skepparegången 24 som tidigare användes för kvinnoboende. Denna lokal används från och med den 1 november till boende för ensamkommande ungdomar. Boendet är till för nyanlända ungdomar i åldern 15–18 år. Dessa ungdomar bor här under tiden som asylsökande. Sedan flyttas de till annat boende. I lokalen kommer det att finnas personal dygnet runt.

Stämmobeslut

Nedan redovisas och kommenteras beslut som tagits på föreningsstämma och som ännu inte verkställts.

Ombyggnad av studentkorridorer (2002, 2008 och 2009)

Föreningens medlemmar har på tre föreningsstämmor beslutat att studentkorridorerna skall byggas om till bostadsrättslägenheter. Studentrummen på Skepparegången 14 och Klamparegatan 13 är ombyggda. Rivningen av de kvarstående studentrummen på Rangströmsliden 3 är klar. Byggnationen av sex nya bostadsrättslägenheter påbörjas i januari 2013.

Ramavtal för underhållsarbeten (2007)

Föreningen har ännu inte tecknat ramavtal med möjlighet för medlemmar att beställa arbeten.

Försäljning av studentlägenheter (2010)

Styrelsen har erhållit mandat från föreningsstämma att sälja 38 studentlägenheter på Mattssonsliden 2–6, 12–14, 20 och 26–30

med bostadsrätt. Inga försäljningar har ännu skett.

Gemensam upphandling av trefas (2010)

I samband med avslag på en motion om installation av matning med tre faser till de lägenheter som saknar detta lovade styrelsen att ta in pris på gemensam upphandling och uppgradering. Detta har ännu inte skett.

Garage för elbils behov (2011)

Under första kvartalet 2013 kommer två garageplatser i Andra Långgatans garage att utrustas med laddningsenheter för elfordon. Kontakta oss på förvaltningen vid intresse av att hyra en sådan garageplats.

Biltvätten (2011)

Följande ändringar kommer att genomföras under första kvartalet 2013. Nuvarande betalsystem tas bort. Användandet av biltvätten kommer att ingå i hyran för samtliga som hyr plats i något av våra garage. Högtryckstvätten med rengöringsmedel tas bort och ersätts med slangtvätt. Tempererat tappvatten och dammsugning skall erbjudas. Användare tar med egen tvättutrustning som hink, svamp och rengöringsmedel.

TELE2 erbjuder bredbandstjänster

TELE2 går in som ny tjänsteleverantör i vårt bredbandsnät. De erbjuder TV, bredband och telefoni. Gå in på QMARKET (masthugget.qmarket.se) för att ta del av deras tjänster. Här finns även de bredbandstjänster som övriga leverantörer erbjuder. QMARKET finns som länk på föreningens startsida www.brfmasthugget.se.

Brandskyddsarbete och riskmoment

Föreningen arbetar med systematisk brandskyddsarbete. Målsättningen är att undvika skada på människor, egendom eller miljö på grund av brand. Boende och verksamhetsutövare har en viktig roll i vår strävan att undvika brand. Här följer information om några av de vanligaste riskmomenten och vad som är viktigt att tänka på.

Risken för brand ökar under jul och nyårs-

helgerna. Den vanligaste orsaken till brand i hemmet är levande ljus. Tänk på var du ställer ljuset så att inget kan ta eld. Lämna inte brinnande ljus utan var noga med att släcka när du lämnar rummet. Kontrollera en sista gång när du skall lämna hemmet eller går till sängs.

Spisen är en vanlig brandsorsak. Varma plattor kan leda till att fett i fläkten smälter och droppar ned. Fett och olja tar lätt eld på heta plattor. Även torrkokning i kastruller kan orsaka brand. Var noga med att stänga av spisen. Rengör fläkten regelbundet. Är olyckan framme skall eld från olja eller fett kvävas. Vatten förångas och kan skvätta upp i ansiktet samtidigt som det förvärrar elden.

Trapphusen är din väg ut och räddningstjänsten väg in. Det är därför av största vikt att trapphusen hålls fria från tillhörigheter. Brännbara tillhörigheter som barnvagnar och möbler kan leda till anlagd brand och farlig rökutveckling. Tillhörigheter i trapphus försvårar en effektiv utrymning.

Förvara aldrig brandfarliga varor som lösningsmedel, bensen eller gasol i källarförråd.

Brandvarnaren är en billig livförsäkring. Var noga med att funktionstesta din brandvarnare regelbundet. En brandsläckare och brandfilt är mycket bra att ha om olyckan är framme.

Öppettider vid jul och nyår

Förvaltningskontoret är utöver helgdagar stängt den 27 & 28 dec. Övriga vardagar är kontoret öppet som vanligt. Vi ber er att planera ärenden i god tid före helgerna.

Driftsenheten är bemannad under samtliga vardagar. Då kontoret är stängt kan felanmälan göras genom inspelning på telefon 031-850310 eller genom ifyllande av formulär på hemsidan.

Vid akuta fel och brister under helgdagar hänvisas i vanlig ordning till SOS Alarm på telefon 031-703 14 50.

Förvaltningen önskar alla medlemmar och hyresgäster en riktigt GOD JUL och ett GOTT NYTT ÅR.

Kjell Johansson

FÖRVALTNINGSCHEF



Julgranen kan komma till användning även efter jul. Foto: Gävleborgs länsmuseum

Trädgårdstips

När du klipper ner julgranen efter jul/nyår, tänk då på att grenarna kan användas till att täcka rosorna ifall det glömdes bort att kupa dem i höstas. Om det fortfarande är frostfritt går det bra att kupa rosorna. Dra upp jord mot stammen cirka 5–10 cm, så står de bättre mot sol och blåst framåt våren.

I övrigt finns inte så mycket att göra i trädgården just nu mer än möjligtvis att arrangera en fin julgrupp i urnorna utanför entréerna. Vål komponerad kan den stå hela vintern.

INGA SANDBERG

Mattorna har sin egen tvättstuga

På nedersidan av Skepparegången 24, ingång från Mattssonsliden, ligger föreningens matttvättstuga. Skylt finns över porten. Nyckeln kostar 200 kronor i deposition och återlämnas efter varje tvättillfälle. Bokning sker på föreningens expedition.

Trasmattor, täcken och kuddar skall inte tvättas i den vanliga tvättstugan, utan skall tas om hand i vår specialtvättstuga. Där finns en stor tvättmaskin för upp till tolv kilo, effektiv centrifug samt ett torkrum.

Man får vara där i sex timmar klockan 8–14 eller 14–20, utom på lördag eftermiddag och på söndagar. Matttvättstugan har funnits i drygt tio år.

Vi behöver ett ”vuxenfritids”

Är det fler än jag som tycker det skulle vara värt att behålla och kanske bredda utbudet av aktiviteter och genom åren bedrivits i våra gamla lokaler i barackerna på Masthuggsterrassen?

På senaste årsmötet väckte jag frågan att kunna samla oss intresserade för att lägga ett förslag till föreningen och styrelsen angående nya bättre lokaler.

Vävning, pingis, snickeri och målning, det är väl ungefär vad de tomma gamla rummen erbjudit under de senaste åren. Lokalerna är gamla, trista och nedgångna och nu blir det väl i stället nya fina lägenheter på terrassen, så småningom.

Men vart ska fritidsaktiviteterna ta vägen för oss i föreningen som tycker det är roligt, och även gemensamhetskapande, att utöva någon hobby tillsammans? Vi behöver väcka idéer och önskemål till liv. Säkerligen finns det många fler sorters intressanta akti-

viteter och hobbies som vi kan sätta igång. Jag tänker till exempel på stickcafe, släktforskning, datakurs, sömnad eller annan skapande kreativ verksamhet. You name it!

Vi skulle också kunna slå oss ihop med vår kulturförening och göra gemensam sak?

Nya lokaler behövs

För detta behövs bra och ändamålsenliga lokaler och en aktiv fritidsförening som kan fördela arbetsuppgifter utefter intresse. Många i vårt bostadsområde är ensamstående och kanske äldre, andra är barnfamiljer eller ungdomar. Tänk vad givande att kunna träffas och berika varandra med kunskap, idéer och kreativitet.

Eventuella nya lokaler skulle också kunna ha speciella öppettider för exempelvis barnfamiljer eller för separata intressegrupper. Det finns säkert många ideella krafter här, att ta till för att fördela de arbetsuppgifter som krävs.

Träff för diskussion

Jag föreslår att vi träffas och börjar diskutera kring ett förslag om nya lokaler i vårt område, som skulle kunna vara lämpliga för detta. Har inte flera rum stått lediga en tid på Masthuggsterrassen, mellan hissen till Masthuggstorget och trappan uppåt Masthuggsliden? Finns det andra lokalmöjligheter eller förslag?

Tycker du detta skulle vara givande och intressant, så ring eller maila mig så ordnar jag en träff där vi kan ”spåna” vidare. Att få bolla ”tyck”, ”tänk” och idéer är ett första steg. Välkomna att höra av er!

Lilian Lundqvist

Tel 0768-90 12 13

e-post: lilu@media-byran.se
Boende på Mattssonsliden 20

På Kulturfronten lite nytt Avsluta året i Masthuggets hus

Även kulturåret lider mot sitt slut. Det enda evenemang som återstår är Sylvesterkalaset, det vill säga vårt öppna hus på nyårsafton 2012. Vid 17-tiden brakar GP:s fyrverkeri loss och klockan 18 står Masthuggets hus öppet för dem som önskar tillbringa kvällen i sällskap med andra Masthuggsbor.

Var och en tar med sig vad den haver och önskar av såväl ätbart som dryck, vilket kan medföra en god byteshandel över borden. Lokalen står för trevlig musik i högtalarna, för öron och fötter.

På gång 2013

Några preliminära evenemang för våren har diskuterats och planeringen ser ut som följer. Närmare upplysning-

ar kommer, så håll utkik efter anslag i trapphusen. Idéer om en god film att visa är också mer än välkomna.

Januari: Någon från Berättarnät Väst kommer och drar lite skrönor eller andra berättelser.

Februari: Filmåfton.

Mars: Pubkväll.

April: Loppis.

PETER SAHLBERG

Gympa med Korpen

Ta chansen. Kom och gympa med Korpen i Masthuggets Hus varje måndag kl 18–19. Roligt, nära och billigt, 450 kronor för tio gånger.

Kom igång med Qigong

Långsamma rörelser till vilsam musik. Fokus på djupandning, ända ner i magen. Ledaren Birgitta visar, så det är lätt att ta efter. Nånting händer i kroppen, energin återvänder. Tankarna slutar snurra. Kom till Masthuggets hus torsdagen kl 18–19.

Läs mer i Masthuggsnytt nr 1/2012.

• KALENDARIUM •

Masthuggets Hus

Klingers plats, tel 85 03 00

- Gympa med Korpen, mån kl 18–19
- Qigong med Korpen, tor kl 18–19
- Gärdsmöte, mån 18 mars
- Föreningsstämma, tor 25 april

Nya Masthuggets Kulturförening,
ordförande Dan Ottermalm
031-24 00 49, mobil 0708-12 21 18,
dan.ottermalm@dano.se.

Masthuggsteatern

Masthuggsterrassen 3, tel 12 12 31
www.masthuggsteatern.se

- Januari: "Mirad och hans mor" och "Ett perfekt liv" och "Det osynliga barnet" på turné.
- Januari, februari: "Det osynliga barnet"-4-9 år-spelas också hemma på vår egen scen
- Mars, april: Syndrom Dorian Gray igen.

Teater AktÖr & vänner

Masthuggsterrassen 3 tel 40 98 62
e-post: info@aktor.se/ www.aktor.se

Aktör & Vänner är en scen och ett produktionskollektiv för egensinnig och nyfiken scenkonst. Du kan ta del av performance, dans, teater, poesi, musik och installationer.

Cinnober teater

Masthuggsterrassen 3, tel 12 88 98
e-post: c.nordberg@cinnoberteater.com

Ny teater med fast scen på terrassen. Spelar modern dramatik, nyskriven text med framtid. Talteater, musikdramatik och performance.

Kulturhuset Oceanen

vid Stigbergstorget, tel 12 16 81
www.oceanen.com info@oceanen.com

- Upplev något annorlunda, lär känna dans och musik från olika delar av världen. Café. Festlokalsuthyrning, kurser, workshops, nyuppdaterade konserter, seminarier och event.
- Kontinuerligt öppna drop-in-kurser i bl.a. salsa, tango, flamenco, tempeldans, bollywood.
- Varje fredag är det picknick-konserter med olika musik. Ta med egen favoritmat, dryck och vänner.
- Sista söndagen varje månad är det familjefest med trolleri och äventyrligheter.

Masthuggs församling

församlingshemmet Repslagargården Repslagargatan 5, tel 731 92 30 www.svenskakyrkan.se/masthugg e-post: masthugg.forsamling@svenskakyrkan.se

Musik i Masthuggskyrkan

- Nyårsafton mån 31 dec kl 17.15 Nyårsbön med musik.
- Trettondagsafton lör 5 jan kl 18 Nyårskonsert. Entré.
- Sön 27 jan kl 18 Musik i operans tecken.
- Sön 17 feb kl 18 Vigselmusik – tips på musik till vigseln.

Oscar Fredriks Församling

församlingshemmet, tel 731 92 54
info: tel 731 02 54 e-post oscarfredrik.forsamling@svenskakyrkan.se
www.svenskakyrkan.se/oscarfredrik

- Julafton mån 24 dec kl 12 Samling kring krubban. Julafton kl 23.30 Midnattsmässa. Juldagen tis 25 dec kl 8 Julotta. Konserter i kyrkan Trettondagen sön 6 jan 2012 kl 17 "Rosen och stjärnan", sön 17 febr kl 15 Stabat Mater. sön 24 febr kl 15.30 Dixit Dominus av Händel. sön 3 mars kl 15 Orkesterkonsert. sön 24 mars kl 17 Stabat Mater av Karl Jenkins.
- Gudstjänst sön- & helgdagar kl 17.
- Lunchandakt tisdagar kl 12.
- Meditation tisdagar kl 18.30.
- Morgonmessa torsdagar kl 9.

Församlingshemmet

Familjeleki, fredagar kl 9.15-11.45. Ett par lediga platser efter jul.

Öppna lekskolan (0-3 år) tisdagar och onsdagar kl 9.30 – 12.

Tvillingfamiljer, Mamma-mamma-barngrupp.

Grupper för skolbarn, ungdomar, vuxna.

Konfirmation.

Musik: körer, orkestrar se hemsidan.

Tisdagslunch

Frivilligcentralen Oscar med många grupper och aktiviteter för vuxna. Öppet alla dagar

Tel 031- 12 35 35 Viktoriahuset, Hagabion, Linnégatan.

• ANNONSER •

Gratis hundträning

Jag håller på och utbildar mig till hundinstruktör och skulle behöva en grupp hundar med ägare att träna mig att instruera å. Jag kommer att öva enskilt samt i grupp. Jag behöver främst valpar men vuxna hundar går också bra. Ras spelar ingen roll. Allt är gratis då jag är under utbildning, dock vill jag gärna att vi håller överenskommen tid.

Ring eller sms:a: 070-255 67 35
Eller maila: carolineottermalm@hotmail.com

Caroline Ottermalm

*God jul
&
gott nytt år!*

*önskar
Masthuggsnytt
redaktion*



Foto: Creative Tools

